

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones De Matrimonio

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXVIII. Argumentum. Ostendit hæc Decisio, irrita esse Matrimonia contracta ab Ordinatis in Sacris; & Quibus pœnis idem sic contrahentes afficiantur? E converso docet, Uxoratum posse ordinari ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94595](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94595)

Matrimonium. 8. q. 11. dub. 3. Rebellius *libr. 2. q. 9. num. 20.* & alii Carmelitæ plures; quibus consonat Emin. Card. de Laurea *d. disp. 19. toto art. 4. ubi à num. 170.* plures adducit rationes, & inter cæteras, quia eatenus Ecclesia in pluribus *texx.* Canonicis iudicavit, pro validitate Matrimonii ob subsequutam copulam, quia, ut in eis legitur, præsumptio stabat pro cessatione Metus, & novo consensu libero; sed si copula exigatur expresse per Metum, vel sequatur durante Metu, cessat præsumptio prædicta. Ergo non sufficit copula subsequens ad validandum Matrimonium. Subinde *num. 172.* respondet primo argumento opinionis contrariæ, & ostendit, Metum adhuc esse cadentem in constantem virum, etsi eligat copulam, quæ reputatur peccaminosa; homo autem fortis, & constans debet potius eligere mortem, quam peccatum; nam, inquit, *Hoc assumptum est falsum; imò est ad oppositum; nam consummans Matrimonium ob mortis Metum, id facit animo conjugale, non concubinario; & eligit ex Metu copulam affectu maritali ad effugienda damna gravia mortis; & sic patitur Metum cadentem in constantem virum.* Aliam repositionem eidem primo argumento dant Salmanticenses *d. cap. 9. num. 62.* dicentes: *In tali casu datur in Metum patiente duplex consensus, unus in Matrimonium, alter in copulam: primus, per quem eligit Matrimonium, ut mortem evadat, est ex Metu viri constantis, & ideo illud irritum reddit, quia non consentit in peccatum, ut mortem effugiat. Secundus verò, quo amplectitur culpam, ut à morte liberetur, est viri inconstantis; ideoque compatitur, quòd Matrimonium sit irritum, & illicita consummatio ejus ideoque Salmanticenses tenent, ipsam copulam esse peccatum mortale.* Ad Secundum argumentum respondent, quòd nemo potest renunciare favori ob bonum publicum introductum, etsi concernat etiam ipsius privati utilitatem; quare si duret Metus, & causa Metus, copula, & consummatio Matrimonii non convalidat illud, quod antea ex eodem Metu gravi nulliter erat contractum; ut in terminis copulæ subsequatæ, & Matrimonii consummari scribunt Abbas, Præpositus, Alexander de Nevo, Parisius, Navarrus, Menochius, & alii, quos citat, & sequitur Sperellus *Decis. 25. num. 19.* ubi mordicus stat pro nullitate Matrimonii, copula non obstante; & citat Rotam coram Cardin. Seraphino *Decis. 863. num. 7.* ubi hoc ipsum affirmat, prout novissimè in Neapolitana Nullitatis Matrimonii coram R. P. D. Calataju die Veneris 11. Januarii 1675. quæ impressa habetur inter recentiores *part. 18. decis. 405. num. 9.*

Corollarii loco duo, notatu digna, sunt Studioso Lectori tradenda. Unum est, superfluum esse disputare, An Matrimonium per Metum gravem, etiam coram Parocho, & testibus contractum invalidè, postea revalidetur per subsequentem copulam carnalem, seu voluntariam cohabitationem; siquidem à Sacra Congregatione declaratum est, quòd quotiescunque Matrimonium invalidè initum fuit ex quocunque publico impedimento dirimente; eo cessante, non sufficit novus consensus conjugum ad illud revalidandum, nisi præstetur iterum coram Parocho, & testibus juxta Decretum S. Concilii Tridentini *sess. 24. de Matrim. cap. 1. Vers. Qui Doct. Clericati Tom. II. Lib. VI.*

aliter. De prædicta autem declaratione S. Congregationis testantur Rotæ Decisiones coram Cardin. Seraphino *Decis. 900.* & coram Ludovisio *Decis. 395.* nec non Basilus Pontius *libr. 5. de Matrim. cap. 6. num. 7.* & Fagnanus in *cap. De illis. num. 13.* De Desponsat. Impub. *tom. 6. pag. 23.* Undè non sunt attendenda, quæ in contrarium scripserunt Sanchez *lib. 2. disp. 37. num. 14.* Rebellius *part. 2. libr. 2. punct. 9. num. 5. & 6.* & Gobatus *tract. 9. num. 500. nec non tract. 10. num. 415.* ac alii Moralistæ ibi allegati. Alterum notatu dignum est, quòd si occurrat in praxi aliqua causa nullitatis Matrimonii per Vim, & Metum initi, videndæ sunt Decisiones Rotales coram Buratto *Decis. 86. & Decis. 213.* positæ etiam, illa in *part. 1. recent. Decis. 643.* ista in *part. 3. Decis. 784.* Item coram Seraphino *Decis. 859.* coram Penia *Decis. 1140.* coram Ludovisio *Decis. 326. & Decis. 374.* prout etiam in *part. 16. recent. Decis. 38.* atque in *part. 18. Decis. 405. tom. 2.* Legendus pariter Sperellus *Decis. 5. Decis. 6. & Decis. 25.* Barbosa in *Vot. Decisivi lib. 1. Vol. 1. & lib. 2. Vol. 16.* Cæsar de Panimollis *Decis. 19. Decis. 29. & Decis. 102.* Eminentiiss. Cardin. de Luca *de Matrim. disc. 4. & disc. 6.* doctissimus Jacobus Pignatellus J. C. Romanus *tom. 9. Consult. 180. 181. & 182.* ubi materiam Vis, & Metus plenissimè explicat; prout etiam Vincentius de Justis *De Dispensat. Matrimonial. lib. 2. cap. 12.* ubi copiosissimè alios Auctores allegat, & *num. 20.* demonstrat, super hoc Impedimento Vis, & Metus Summum Pontificem non posse dispensare, & *sub num. 67.* subdit, quòd Sacra Congregatio die 15. Septembris 1629. teste Pyrrho Corrado *Disp. Apostol. lib. 7. cap. 7. num. 42.* declaravit invalidum quoddam Matrimonium contractum à filia propter Metum mortis sibi à Matre incussum, quamvis illa, post obitum Matris, per Septennium cum Viro permansisset, & filios procreasset.

DECISIO XXVIII.

ARGUMENTUM.

Ostendit hæc Decisio, irrita esse Matrimonia contracta ab Ordinatis in Sacris; & quibus pœnis iidem sic contrahentes afficiantur? E converso docet, Uxoratum posse Ordinari in Sacris, quinque tamen concurrentibus conditionibus. Agitur de causis, ob quas Papa possit dispensare, ut Ordinatus in Sacris Uxorem ducat, Exemplum hujusmodi Dispensationum, & præcipuè de Anno 1690. sub Alexandro VIII.

SUMMARIUM.

- 1 *Ordinis Sacri impedimentum dirimens explicatum Decis. XXI.*
- 2 *Ordines Minores an impediunt Matrimonium contrahendum?*
- 3 *Ordo Sacer illud impedit, & dirimit.*
- 4 *Pœne contra ordinatos in Sacris contrahentes Matrimonium.*

L

5 Conju-

- 5 *Conjugatus potest ad Ordines Sacros promoveri, quinque concurrentibus conditionibus. Et quæ?*
- 6 *Uxoris licentia omnino necessaria, ut Maritus suscipiat Ordines.*
- 7 *Uxor, cujus Maritus ordinatur, debet caste vivere, etiam post ejus mortem.*
- 8 *Si Juvenis ipsa sit, debet Monasterium ingredi.*
- 9 *Maritus si fiat Episcopus, Uxor debet intrare Monasterium. Et cur?*
- 10 *Episcopi consensus necessarius, ut conjugatus ordinetur.*
- 11 *Ratum sit sit Matrimonium, an Maritus possit Sacrum Ordinem suscipere sine licentia Uxoris?*
- 12 *Ordinatus in Sacris absque intentione servandi castitatem, an valide contrahat Matrimonium?*
- 13 *Papa potest dispensare in Votis solemnibus Castitatis pro Matrimonio ineundo.*
- 14 *Causa pro dispensandis dictis Votis an debeat concernere publicam utilitatem?*
- 15 *Subdiaconus, ut Uxorem ducat, de facili dispensatur.*
- 16 *Subdiaconus ad Matrimonium dispensatus an teneatur recitare Officium?*
- 17 *Causæ tres præcipuæ dispensandi ad Matrimonium ordinatos in Sacris.*
- 18 *Alexandri Papæ VIII. Breve dispensationis pro Subdiacono ad Matrimonium.*
- 19 *Voto duplici solemniter Castitatis adstrictus potest dispensari ad Matrimonium.*
- 20 *Torture subjiçendus super intentione Subdiaconus inens Matrimonium, vel conjugatus Ordines suscipiens sine requisitis à Jure.*

Inter impedimenta dirimentia Matrimonium (post illud ex VI, & Metu confurgens) sequitur aliud de Ordine Sacro; de quo in præfenti est agendum, sed summa cum brevitate, tum quia supra in his Decisionibus de Matrimonio, quando de impedimento Voti egimus Decis. XXI. etiam de Ordine Sacro, Matrimonium postea contractum dirimente differimus; tum etiam quia in aliis nostris Decisionibus De sacrament. Ordinis Decis. XXVII. ostendimus, obligationem castitatis ab initio Ecclesiæ, ac semper per successivis temporibus annexam fuisse Ordinibus Sacris; eamque, sive proveniat ex Jure Divino, sive ex solo Jure Ecclesiastico, ut ibi disputavimus num. 5. & num. 14. esse impedimentum non solum impediens Matrimonium contrahendum; sed etiam dirimens contractum ex cap. 1. De Voto, & Voti redempt. in 6. quare in præfenti pro majori hujus Impedimenti explanatione sequentes septem conclusiones duximus annotandas.

Primâ conclusio. Quamvis minores Ordines nec impediunt, nec dirimant Matrimonium. cap. Si quis eorum. dist. 32. cap. Si quis Clericorum. De Cleric. conjug. Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 28. num. 2, nec peccet Clericus, solos minores

Ordines habens, Matrimonium contrahendo. Bonacina de Matrim. q. 3. punct. 9. propos. 1. num. 3. & 4. attamen Ordo Sacer, qualis est Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus, non solum impedit Matrimonium contrahendum; sed etiam dirimit Matrimonium post eisdem Ordinis Sacri susceptionem contractum. cap. Si quis eorum. dist. 32. & cap. 1. De Voto in 6. Navarrus in Summa cap. 22. num. 52. Sanchez d. lib. 7. disp. 28. num. 2. nec de hoc dubitari potest, attento Concilio Tridentino, à quo in sess. 24. de Matrim. can. 9. ita diffinitum fuit: Si quis dixerit, Clericos in Sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares Castitatem solemniter professos, posse Matrimonium contrahere, contrariumque validum esse. Anathema sit. Quod adeo verum est, ut quilibet Clericus, tam Latinus, quam Græcus, aliquo Ordine Sacro insignitus, si Matrimonium absque dispensatione Apostolica de facto contrahat, non solum nulliter, ac invalidè contrahat. cap. Erubescant. dist. 32. d. cap. Si quis Clericorum. De Cleric. conjug. Sed etiam occurrat Apostata, fiat irregularis, ac excommunicationem lata Sententiæ incurrat per Clem. 1. De Consangu. & Affinit. Majol. de Irregularitate lib. 5. cap. 34. num. 5. & censetur de Hæresi vehementer suspectus; & contra illum possit S. Officium Inquisitionis procedere, ut scribit Simanca De Catholic. Infit. tit. 40. num. 9. & Carrena de Offic. Inquisit. part. 2. tit. 17. §. 3. cum quibus concordat Sperellus Decis. 3. num. 83. imò ipse Parochus, qui scienter prædicto Matrimonio assisteret, esset ipso jure excommunicatus. Majolus lib. 3. cap. 25. num. 16. Et quod Matrimonia etiam Græcorum inita post susceptos Ordines Sacros sint invalida, & nulla, plene probat Pignatellus tom. 8. Consult. 81. Dixi, si absque dispensatione Apostolica; nam, cum hoc impedimentum ex magis communi opinione DD. proveniat ex solo Jure Ecclesiastico: Garz. de Benef. part. 7. cap. 10. num. 64. & 65. & ut scripsimus De Sacram. Ord. d. Decis. 27. num. 63. in eo Papa potest dispensare, & concedere, ut ordinatus in Sacris licet, ac validè ineat Matrimonium, ut demonstrabimus infra in Conclusionè Quinta.

Secunda Conclusio: quamvis autem ordinatus in Sacris non possit contrahere Matrimonium, non sequitur è contra, quod conjugatus, & existens in Matrimonio non possit ad Ordines Sacros promoveri, quia non repugnat de Jure Divino status conjugalis cum Ordine Sacro; imò in primitiva Ecclesia plurimi Uxorati, pretare, ac doctrina conspicui, ad Ordines Sacros, & ad Episcopatum promovebantur; & nunc etiam possunt promoveri; servatis tamen infra scriptis conditionibus. Prima: Ut concurrat licentia & consensus Uxoris. cap. Conjugatus. 5. De Conversi. Conjugat. Extravag. Antiquæ. De Voto, & Voti Redempt. quæ licentia adeò necessaria est, ut sine illa conjugatus neque minores Ordines, neque solam primam Tonicam possit suscipere. Sanchez d. lib. 7. disp. 38. num. 6. Barbosa de Jure Eccl. Univ. lib. 1. cap. 33. num. 127. & si sine dicta licentia Maritus, sciens Uxorem suam vivere, ordinaretur, esset irregularis, non haberet Ordinis executionem, ad altiores promoveri non valeret, nec beneficia obtinere.

obtinere. d. *Extravag. Antiquæ*. Sanchez d. lib. 7. disp. 49. num. 2. Layman lib. 5. tract. 10. part. 4. cap. 1. num. 3. quamvis postea consensus Uxoris subsequeretur. Aversa de Sacram. Ordin. q. 4. sect. 9. Vers. Tertiò si quis. Quod si Uxore contradicente ordinatus, ab ea revocaretur, deberet eidem adherere, debitum reddere, sed non petere. Sanchez d. lib. 7. disp. 38. numer. 21. Majolus de Irregular. lib. 1. cap. 34. num. 1. Papius de Resignat. lib. 3. q. ult. num. 135. Et idem esset, si Uxor ob gravem Metum licentiam Viro concessisset Ordines suscipiendi. Aversa de Matrim. qn. 15. sect. 3. Vers. Secundò. Secunda conditio est, ut uterque conjux emitat Votum perpetuæ Castitatis; tum ipsa Uxor, quæ propterea castè vivere debet, & mortuo Viro, non poterit alteri nubere ob reverentiam Ordinis à Marito de ejus licentia suscepti. cap. Quia sunt. dist. 28. cap. Ad Apostolicam. 10. De Convers. Conjugat. Aversa d. q. 15. sect. 3. Vers. Sextò. Layman d. cap. 3. numer. 5. tum ipse Vir, qui vult ordinari; imò iste ad minores non est promovendus, nisi habeat animum ascendendi ad Sacros; & hoc sive agatur de Latino Viro, sive de Græco: Sanchez d. lib. 7. disp. 4. num. 2. & disp. 38. n. 8. & 9. Non esset autem obligata Uxor ad prædictum Votum continentie emitendum, si antea inter eam, ac maritum suum ex justa causa divortium perpetuum factum fuisset. cap. Constitutus. 11. cap. Veniens. 16. de Convers. Conjug. Sanchez lib. 10. disp. 11. n. 16. Basilus Pontius lib. 9. cap. 13. à num. 5. Tertià conditio est, & ipsa Uxor, si juvenis sit, & suspecta de incontinentia, non solum voteat castitatem, sed etiam ingrediatur Religionem; secus autem si senex esset. Sanchez d. lib. 7. disp. 39. n. 6. Aversa de Sacram. Ord. q. 4. sect. 10. Vers. Sextò ulterius. Et de Matrim. quest. 15. sect. 3. Vers. Sextò. Quarta conditio, si Vir non solum esset ad Ordines Sacros promovendus, sed etiam ad Episcopatum; Uxor etiam senex debet ingredi religionem, ob reverentiam Episcopalis dignitatis, & hoc ad tollendas occasiones accessus fornicationum ad ejus domum, si in Episcopio Uxor (cui senex, & continens) cohabitaret. cap. Sanè 6. Convers. Conjug. Sanchez d. lib. 7. disp. 41. num. 2. Justus de Dispensat. Matrim. lib. 2. cap. 14. num. 67. & 68. quid ampliat, casu quo Maritus fieret S. R. E. Cardinalis. Quinta conditio est, ut Vir conjugatus possit ordinari, ut concurrat consensus, & licentia Episcopi, non solum de honestate, ut sentit Gutierrez de Matrim. cap. 95. 10 num. 4. Sanchez d. lib. 7. disp. 32. num. 3. sed etiam de necessitate; quia ad Episcopum spectat inspicere, an conjux in saculo remansurus extra periculum incontinentie existat. Bonacina de Matrim. quest. 3. punct. 4. n. 12. & Diana part. 4. tract. 4. resol. 73. §. Notandum est. Quæ habetur in Coordinat. tom. 2. tract. 6. resol. 222.

Tertia Conclusio: Conjugatus absque licentia Uxoris non potest Sacros Ordines suscipere; quamvis Matrimonium esset Ratum tantummodò, non autem consummatum. Aversa de Matrim. quest. 4. sect. 9. Vers. Nec licet Viro. Justus d. lib. 2. cap. 14. num. 24. ubi bene notat, hanc esse differentiam inter susceptionem Ordinis Sacri, & Professionem Religiosam, ut per istam Matrimonium ratum dissolvatur, & conjux remanens in saculo possit alteri nubere; non

Doct. Clericali Tom. II. Lib. VI.

etiam per ordinationem in sacris, ut in d. *Extravag. Antiquæ*. De Voto. Quapropter, si de facto ordinaretur in Sacris Vir conjugatus, absque consensu Uxoris, ultra poenas supra recensitas concl. 2. condit. 1. teneretur adherere Uxori, eique debitum reddere, non autem ab ea petere, nisi dispensationem à Papa obtinuisset. Aversa de Ordine quest. 4. sect. 9. d. Vers. Nec licet. Majol. de Irregular. lib. 1. cap. 4. num. 8. Vers. Sunt autem.

Quarta Conclusio: Ille, qui Sacros Ordines suscepit cum expressa intentione non servandi castitatem, neque se obligandi ad Votum continentie, iisdem Ordinibus annexum, adhuc obligatus est continentiam servare; & si de facto Matrimonium contraheret, illud esset irritum, & invalidum ob hoc Impedimentum dirimens Ordinis Sacri; ea ratione, quia qui vult consequens, vult etiam antecedens; & cum prædictus ordinatus voluerit suscipere Ordines Sacros, censetur voluisse se obligare ad Votum solemne castitatis servandæ, & ad inhabilitatem contrahendi Matrimonium. Farinæ Consil. crimin. lib. 1. consil. 17. num. 7. Sanchez d. lib. 7. disp. 27. num. 12. Justus d. lib. 2. cap. 14. num. 30. & seqq. ubi limitat, nisi fuisset ordinatus per vim, & metum gravem, cadentem in constantem Virum, quo casu characterem non recepisset. cap. Majores 3. De Baptismo. Sanchez d. lib. 7. disp. 29. num. 2. Vel nisi ante pubertatem, & usum rationis fuisset ad Ordines promotus; factusque adultus non ratificaverit, tunc enim nec tenetur ad Votum castitatis, nec subjacet Impedimento Ordinis dirimenti Matrimonium. cap. Ad nostram. De Regular. Sanchez d. disp. 29. num. 6. & alii DD. quos citat, & sequitur Justus d. lib. 2. cap. 14. num. 33.

Quinta Conclusio: Cum nefas sit negare potestatem in Summo Pontifice dispensandi in Votis solemnibus castitatis, ad effectum, ut, iusta causa concurrente, illi, qui Votis illis sunt adstricti, possint Matrimonium contrahere, ut ostendunt Innoc. in cap. Cum ad Monasterium. & ibid. Fagnanus De Statu Monachorum: & nos latè probavimus supra in hoc tractatu de Matrim. Decif. XXI. tantummodò notandum venit, An causa debeat respicere publicam utilitatem, vel satis sit, si solam utilitatem, privatam concernat, dummodò sit justa, & rationabilis? In qua questione etsi alii opinentur, necessariam esse causam, quæ concernat publicam utilitatem ex doctrina S. Thomæ in 4. sent. dist. 38. quest. 1. art. 4. ad 3. ut scribit Belletus Disquisit. Clerical. part. 1. tit. De Disciplina Cleric. §. 9. num. 13. & 14. ubi refert Exempla, non solum de Clericis, & Regularibus habitatis ad Matrimonium, sed etiam de Monialibus, & Sanchez in Decalog. lib. 5. cap. 2. num. 5. alii verò teneant sufficere, si causa respiciat solam privatam utilitatem, dummodò nitatur ratione, & aliquo modo ex benemerentia petentis compensetur Votum Castitatis, ut tradit Cardin. Cajetanus in Opusc. tom. 1. tract. 27. de Dispensat. Matrim. in Occid. Eccles. q. Ulic. Vers. Quoad Tertium. quem sequitur Suarez de Relig. tom. 3. lib. 9. De Voto Castitatis cap. 20. num. ult. & Diana Coordinatus tom. 3. tract. 1. resol. 79. §. 12. Quæ stat in Veteri part. 10. tract.

Z 2

trañ. 12. resol. 1. concorditer tamen dicunt tam Theologi, quàm Canonistæ, quòd ubi agitur de dispensando, ut simplex Subdiaconus possit contrahere Matrimonium, satis est quæcunque causa rationabilis, quæ pro objecto habeat privatam utilitatem; itaut in Diaconatu, & in Presbyteratu urgentior causa sit expetenda, concernens publicum Ecclesiæ bonum, ut fusiùs differit Illustrissimus Prosper Bottinus Episcopus Myrensis, in Curia Romana, ob eximias suas Virtutes, Prælatus celsissimæ existimationis, in suo Voto *De causis dispensandi in Voto solemnè Castitatis impresso apud Justum de Dispensat. Matrim. lib. 3. cap. 15.* in quo Voto num. 13. allegatur Eminentiss. Cardin. Albitius de Inconstant. in fide cap. 36. num. 134. hæc dicens: Ego tempore mei Assessoratus vidi pluries Summos Pontifices dispensasse, ut qui erat in Ordine Subdiaconatus, posset contrahere Matrimonium. In Diaconatus constitutos ferè nunquam in Sacerdotio nunquam dispensatos, multò minus in Episcopatu: repetens num. 145. Hodiernis sæculis non vidi dispensatum super Voto solemnè ad Matrimonium contrahendum, nisi ut supra dixi, in constituto in Ordine Subdiaconatus. Igitur consuevit Ecclesia ob rationabilem causam, aliquando dispensare cum Ordinatis in Sacris ut Matrimonium contrahere valeant. Exemplum refert de Ethelolpho Angliæ Rege Spondanus *Ad Ann. Chr. 847. num. 8.* ita scribens: Porro illum olim Sacris fuisse Ordinibus initiatum, nempe Subdiaconatu; sed Patre sine alio hærede moriente, Romanum Pontificem cum eo dispensasse, ut Uxorem duceret, ut traditur in Vita S. Stuvithuni Wintoniensis Episcopi apud Surium die 2. Julii Porro obtemperata dispensatione Ordo Sacer nec impedit, nec dirimit Matrimonium contrahendum, quia ejusdem dispensationis vigore licet, ac valide ab ordinato in Sacris conjugium contrahitur, nisi aliud ei obstat impedimentum, ut firmat Justus d. lib. 2. cap. 14. num. 20. & 21. subdens; quòd deinceps ipse ordinatus non teneatur deferre Habitum, & Tonfuram Clericalem, neque recitare Horas Canonicas, quia tunc jam translatus est ad statum sæcularem, solo charactere indelebili in ejus anima manente; & per consequens non gaudet amplius privilegio clericali, quòd latè differit etiam Sanchez de Matrim. lib. 8. disp. 8. num. 11. Sqillantes De Privileg. Cleric. cap. 7. num. 39. & Diana part 8. trañ. 3. resol. 34. quæ reposita invenitur in ejus Operis Coordinati tom. 3. trañ. 2. resol. 52.

Sexta conclusio. Inter cæteras verò causas, quibus Papa solet dispensare, ut Ordinatus in Sacris possit Uxorem ducere, tres præcipuè à DD. recensentur. Una est ob excelleniam meritòrum vel ipsius Ordinati, vel ejusdem progenitorum. Justus lib. 3. cap. 12. ubi num. 2. subdit, quòd dignum est, atque justum, ut Ecclesiæ benignitatem experiantur, qui apud ipsam benemeriti sunt, ut qui pro Fide Catholica, seu Romana Ecclesia, & in ejus servitiis bene se gesserunt, remunerentur, unde ipsi, & alii etiam, ad similia, & alia majora peragenda alliciantur, & animosiores fiant, ut scribit etiam Sanchez d. lib. 8. disp. 19. num. 32. Diana d. part. 8. trañ. 3. resol. 91. existente in Coordin. tom. 3. trañ. 2. resol. 123. & Gonzalez ad Reg. 8. Cancell. gloss. 4.

num. 194. Vel si Ecclesiæ construxerunt, aut pia Collegia, seu Monasteria; quia hujusmodi constructiones apprimè tendunt ad propagationem Catholicæ Fidei, & ad Divinum cultum augendum. cap. fin. dist. 96. cap. Pie mentis 16. quæst. 7. latè Emanuel Gonzalez in Comment. cap. Ad audientiam num. 2. & seqq. de Ecclesiæ edifican. Secunda causa est ob alicujus pie, ac illustris Familiæ conservationem; quia talis conservatio, per propagationem ejusdem sanguinis, tendit in bonum publicum, & in dilationem pietatis. Menochius consil. 426. n. 13. Card. Mantica de Conjectur. Ult. Volunt. lib. 7. tit. 1. n. 45. Sanchez d. lib. 8. disp. 10. n. 31. & Vincentius de Justis eod. lib. 3. cap. 15. n. 2. Tertia est intercessio alicujus magni Principis, ut bene considerat Diana Coordinatus tom. 3. trañ. 1. resol. 79. §. 12. quæ in Veteri reperitur part. 10. trañ. 12. resol. 1. cujus causæ ponderatione, ac aliarum duarum supra recensitarum, quia Summus Pontifex Alexander VIII. Anno 1690. contumilem dispensationem concessit, ut Canonicus Passaviensis, Subdiaconatus Sacro Ordine insignitus, posset Matrimonium contrahere, placet hic subungere ejusdem dispensationis Apostolicum Breve, impressum apud eundem Vincentium de Justis Dispensat. Matrim. lib. 3. cap. 15. tenoris hujusmodi.

A Tergo: Venerabili Fratri Archiepiscopo Pragensi. Intus verò ALEXANDER PAPA VIII. Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exponi nobis nuper fecit Dilectus Filius Franciscus Leopoldus Guilielmus Comes Slabata, Canonicus Ecclesiæ Passaviensis, quòd cum nuper, quondam Comes Jo. Joachimus dicti Francisci Leopoldi Guilielmi Frater, nulla relicta prole masculina, diem suum clausit extremum, ipse Franciscus Leopoldus Guilielmus, qui in Sacro Subdiaconatus Ordine constitutus existit, solus in sæculo, ex sua illustri, & antiqua Familia superstes remansit. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat, idem Franciscus Leopoldus Guilielmus, eandem Familiam suam, Domino benedicente, propagandi, ac Charissimi in Christo Filii Nostri Leopoldi Romanorum Regis in Imperatorem electi, enixis hac in re desideriis obsecundandi studio, ad Laicalia Vota transire, ac Matrimonium contrahere posse, adeoque sibi de opportuna super Sacri Subdiaconatus Ordinis hujusmodi impedimento, Dispensationis Gratia à nobis in præmissis providendi plurimum cupiat: Nos ipsum Franciscum Leopoldum Guilielmum, etiam meritòrum ipsius Majorum, insignium Catholice Fidei Defensorum intuitu, specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes: & à quibusvis Excommunicationis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & penis à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præmissorum dumtaxat consequendorum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, Supplicationibus ipsius Leopoldi Regis, Familia præfata, singulari

in Nos, & hanc Sanctam Sedem devotione fulgentis, conservationem, ob bonum publicum, summo per exoptantis, nomine, super hoc Nobis humiliter porrectis, benigne inclinati; De Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, in tota Republica Christiana contra hereticam pravitatem generalium Inquisitorum, à Sede Apostolica specialiter deputatorum, qui plurium in Sacra Theologia Magistrorum, ac Decretorum Doctorum, super hujusmodi sententias audierunt, matureque discussunt, consilio; Fraternitati Tuae per presentes committimus, & mandamus: ut constituto Tibi de narratis, cum eodem Francisco Leopoldo Guilielmo, super impedimento Sacri Subdiaconatus Ordinis supradicti, itaut illo non obstante, dummodo nullum aliud canonicum ei obstat impedimentum, Matrimonium cum quacunque muliere Catholica, nullo sibi, ceteroque in Jure prohibita, semel, vel pluries, successive tamen contrahere, illudque in faciem Ecclesie solemnizare, & in eo postmodum remanere licite, libereque, & valide possit, & valeat, Auctoritate Nostra Apostolica, de specialis dono gratia, dispenses; Prolem exinde suscipiendam legitimam nuntiando. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 14. Januarii 1690. Pontificatus Nostri Anno primo.

Joannes Franciscus Albanus Secr.

Septima Conclusio: Non solum dispensare Papa potest, ut Clericus secularis in Sacris Ordinatus licet, & valide Matrimonium contrahat; sed etiam si prædictus Ordinatus sit Regularis Professus, & duplici Voto Castitatis adstrictus, Ordinis scilicet Sacri, atque Religionis; ut ostendimus supra Decis. XXI. & docet idem Vincentius de Justis d. lib. 2. cap. 14. num. 129. ubi narrat dispensationem Nobilis Viri Monachi Ordinis S. Benedicti de Familia Veneta Justiniana, profecti in Monasterio S. Nicolai de Littore Venetiarum. Concordat Pyrrhus Corradus in Praxi Dispensat. Apostolic. libr. 8. cap. 10. num. 27. & prælibatus Illustrissimus Bottinus in d. Voto num. 27. ubi testatur, à Sixto Papa V. die 15. Junii 1588. fuisse concessam dispensationem Fr. Antonio de Gioiosa Equiti Professo in Religione Hierosolymitana, & Priori Tholozæ, ut posset contrahere Matrimonium, ne ejus nobilissima Familia remaneret extincta.

Corollarii loco sunt hic jungenda verba Salles, qui in Tract. de Mater. Tribunal. s. Inquisitionis lib. 4. cap. 4. Regul. 346. num. 155. ita dicit: Qui post Sacros Ordines susceptos, vel post emissam Professionem in aliqua Religione approbata; aut post emissam tria vota simplicia Paupertatis, Castitatis, & obedientie in nostra Societate JESU, Uxorem duxerit, vel tentaverit ducere; atque è contra de eo, qui

post contractum Matrimonium, Sacros Ordines suscepit, aut post consummatum, amplexus fuerit statum Religionis absque consensu Conjugis, sive absque requisitis, à Jure Canonico assignatis: in unoquoque casu sic faciens redditur vehementer suspectus de heresi; & postquam constiterit de corpore delicti, Torturæ ab Inquisitore super intentione subjiciendus est; & de his omnibus copiose agit Trasmeyra lib. 3. de Polygam. qu. 12. & 13. & novissime Pignatellus tom. 8. consult. 63. à num. 25. & seqq.

DECISIO XXIX.

ARGUMENTUM.

Ad explicationem Impedimenti Ligaminis, Matrimonium dirimentis, recensentur omnia, quæ à Theologis, Canonistis, & Historicis traduntur de Polygamia, & Polyviria. Harum Vorum derivatione, divisione, ac definitione præmissis, refertur apud quas Nationes utraque fuerit in usu? Disputatur, An Polygamia, & Polyviria prohibita sint omni Jure, Divino, Naturali, Canonico, & Civili? Inquiritur, Utrum peccaverint Patriarchæ antiqui, ac alii Hebræi Polygami? Quomodo potuerit Deus cum illis circa Polygamiam dispensare? Martini Lutheri, ac ejus discipulorum impium Votum, & Consilium datum in scriptis Landgraviæ Hassiæ, ut vivente prima Uxore, secundam duceret. Quibus poenis Polygami sint plectendi? Bigamia, ac Biviria an sit licita? Mors primi conjugis quomodo sit probanda pro secundo Matrimonio contrahendo? Historiæ, Exempli, ac Jurium declarationes ad ornatum materiæ.

SUMMARIUM.

- 1 Ligaminis impedimentum quid sit?
- 2 Polygamia unde dicta; & quotuplex sit?
- 3 Polygamia, ac Polyviria definitio.
- 4 Polyviria à quibus gentibus permessa?
- 5 Puella, cum qua quindecim fratres concubebant.
- 6 Polyviria cur non fuerit in usu apud omnes.
- 7 Papyrii figmentum, ne secreta Senatus panderet Matri sue.
- 8 Polygamia; ac Polyviria prohibita de Jure Divino.
- 9 Deuteronom. 21. 15. interpretatio. & num. 13.
- 10 Patriarchæ, & alii in lege Veteri Polygami.
- 11 Davidis Regis Uxores octo. Et quæ?
- 12 Salomonis quoque septingentæ. Roboam decem & octo.